

Nepředmětnost ryzí

V jistém smyslu (a ovšem *mutatis mutandis*) lze jednu Hérakleitovu myšlenku vztáhnout na „ryzí nepředmětnost“ (pro Hérakleita *logos*), i když verbálně (ve formulaci) je vztažena k nepojmenovanému Apollónovi: „Vládce, jehož věštírna je v Delfách, ani nemluví, ani neskrývá, nýbrž naznačuje.“ (Jde o zl. B 93.) Sama struktura tohoto vlastně nefilosofického „obrazu“ je atraktivní. Ryzí nepředmětnost „vládne“, ale nemá „váhu“, dokonce ani v podobě vyslovení či slova (natož něčeho „fyzicky“ předmětného). Proto nemůže být ztotožněna se žádnou formulací, se žádným ustanoveným příkazem ani zákonem, ani s nějakou pevně závaznou normou. Ale to vůbec neznamená, že by byla něčím utajeným, skrytým, vymykajícím se porozumění a pochopení. Ryzí nepředmětnost (pro Hérakleita *logos*) je nedosažitelná, neuchopitelná pro nás (pro člověka, eventuelně – v našem pojetí – pro subjekt v celé myslitelné šíři, tj. z jeho strany, z jeho rozhodnutí a příčinění), ale naopak sama „aktivně“ („spontánně“) k němu přichází v podobě náznaku, jakési bezeslovné „nápovědi“, naším termínem „nepředmětné výzvy“, „nepředmětného apelu“, „oslovení beze slov“: *logos* nemluví, ale naznačuje.

(Písek, 120407-1.)